

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6CoCsp/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318206146
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1318206146.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: D. K., N.. XX. X. XXXX, A. T. XXX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, Pribinova 25, Bratislava, zast. AK JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o zaplatenie 1.623,43 eur s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 26. júna 2019 č. k. 17Csp/70/2018- 103, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e v napadnutom výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.323,43 eur (výrok I.).

Žalobcovi sa nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.323,43 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 23. 4. 2015 strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.500,- eur, so 17,77 %, úrokom, RPMN - 27,03 %, priemernou RPMN za úver 34,42 %, poplatok za poskytnutie úveru v sume 150,- eur a celková čiastka splatná spotrebiteľom bola dohodnutá vo výške 2.060,88 eur. Žalovaný so žalobcom uzavreli v ten istý deň aj dohodu o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok úveru. Žiadosťou zo 16. 6. 2015 žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, v ktorej uviedol, že celkový dlh žalovaného k tomuto dňu predstavuje 3.141 eur a že účinnosť dohody nastáva okamihom jej predloženia zamestnávateľovi. Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Súd považoval za nesporné v súlade s ust. § 151 ods. 1 CSP, že žalobca čerpal na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXX (ďalej len "Zmluva") zo dňa 23. 4. 2015 úver vo výške 1.500,- eur, po odrátaní poplatku za poskytnutie úveru v sume 150,- Eur v sume 1.350,- eur a celková čiastka splatná spotrebiteľom bola dohodnutá vo výške 2.060,88 eur.“

3. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba je čiastočne dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Súd dospel k záveru, že Zmluva aj Dohoda z toho istého dňa uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení. V danom prípade Zmluva je uzavretá medzi podnikateľom a spotrebiteľom a má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač. Teda spotrebiteľ buď

prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám v predstihu, teda bez časového stresu podľa svojej predstavy naformuloval, alebo zmluvný vzťah nevznikne. Nemali by byť tiež žiadne pochybnosti, že za takéhoto stavu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu. Úrok z úveru je jedným z pojmových znakov, ktoré zmluvu o úvere definujú a je jej podstatnou náležitosťou. Ak žalovaný ako dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve podmienky, ktoré sú v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tak koná v rozpore so zákonom a takéto ustanovenia o výške úroku nemôže byť výškou úroku, ktorá môže byť súdom akceptovateľná a v nadväznosti na to aj výška RPMN, tieto sú neplatné v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Keďže túto časť Zmluvy od jej zvyšnej časti Zmluvy z uvedených dôvodov nie je možné oddeliť, je neplatná celá Zmluva pre jej rozpor so zákonom v zmysle citovaných ustanovení, čo má za následok vznik bezdôvodného obohatenia s vzájomnou reštitučnou povinnosťou strán. Súd má za to, že v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. j/ Zákona č. 129/2010 Z. z. Zmluva neobsahuje správny údaj o RPMN a poskytnutý úver žalovaným je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov pre nesprávne uvedenú výšku RPMN aj s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Žilina 10Co/672/2014 podľa ktorého: „V hodnote RPMN za úver sú zahrnuté všetky náklady spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom. Jednou z položiek týchto nákladov je úrok za poskytnutý úver, ktorého percentuálnym vyjadrením je úroková sadzba. Okrem úroku môžu medzi náklady úveru patriť rôzne poplatky (napríklad za poskytnutie úveru, za správu účtu), poistenie úveru a podobne. Vzhľadom na skutočnosť, že v hodnote RPMN nie je zohľadnený poplatok za poskytnutie úveru 150,- eur, o ktorý bola znížená suma poskytnutého úveru, v Zmluve absentuje zákonná náležitosť spotrebiteľského úveru, čo má za následok zákonnú sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca čerpal celý úver vo výške 1.350,- eur a splatil žalovanému celkovo sumu 2.673,43 eur. Preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť rozdiel medzi týmito sumami ako bezdôvodné obohatenie vo výške 1.323,43 eur, ako je uvedené vo výroku č. I tohto rozsudku. S poukazom na tieto závery súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.323,43 eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

4. V časti, v ktorej sa žalobca domáhal určenia, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, súd prvej inštancie žalobu zamietol s odôvodnením, že otázku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru riešil ako predbežnú otázku vo vzťahu k žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z rovnakých dôvodov súd prvej inštancie zamietol žalobu aj v časti, v ktorej sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. a vzhľadom na čiastočný úspech a neúspech strán v spore žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný a napadol ním výrok, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.323,43 eur (výrok I.). Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobu zamietne alebo aby ho v napadnutom výroku zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. v odvolaní žalovaný uviedol: „Predčasnosť záverov súdu je podľa žalovaného daná tým, z rozsudku okrem všeobecných záverov nie sú zrejme žiadne konkrétne dôvody, resp. údaje, na základe ktorých súd dospel k záveru o neplatnosti úrokovej sadzby. V čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere platilo ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.“ V tejto súvislosti žalovaný v odvolaní poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. 3. 20106 č. k. 14Co/1016/2014. Žalovaný v odvolaní napadol aj záver súdu prvej inštancie o nesprávnej hodnote RPMN z dôvodu, že pri určení RPMN nebol zohľadnený poplatok za poskytnutie úveru. Žalovaný poukázal na to, že by sa súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku zaoberal výpočtom RPMN a tiež nevysvetlil, na akom základe dospel k záveru o nesprávnej RPMN.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku potvrdil. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil dôvody, pre ktoré treba predmetný úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový, v dôsledku čoho došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu. K otázke RPMN žalobca uviedol, že z hľadiska posudzovania správnosti jej vyčíslenia je postačujúce, že v nej nebol zahrnutý

poplatok za poskytnutie úveru vo výške 150 eur. Už táto skutočnosť spôsobuje nesprávnosť vyčíslenia RPMN.

8. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal odvolaním napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo žalobe vyhovené (výrok I.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie bolo zistené, že v zmluve o predmetnom úvere z 23. 4. 2015 bolo dojednané, že žalobcovi žalovaný poskytne úver vo výške 1.500 eur. Žalovaný však žalobcovi v skutočnosti poskytol úver iba vo výške 1.350 eur, keďže suma 150 eur predstavuje poplatok za poskytnutý úver a nie úver samotný. V predmetnej úverovej zmluve je suma 150 eur uvedená dvakrát a to raz ako súčasť úveru vo výške 1.500 eur a druhýkrát je tu uvedená ako poplatok za poskytnutie úveru. Ďalej je v predmetnej zmluve uvedené, že žalovaný zaplatí za celú dobu čerpania úveru sumu spolu 2.060,88 eur. K tejto sume dospel žalovaný takto: mesačná splátka 53,08 eur x 36 mesačných splátok = 1.910,88 eur + poplatok za poskytnutie úveru 150 eur = 2.060,88 eur. Žalobca však súčasne so zmluvou o úvere v ten istý deň (23. 4. 2015) uzavrel so žalovaným aj dohodu o poskytovaní služieb k predmetnej zmluve o úvere, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal žalobcovi poskytnúť služby v tejto dohode špecifikované a žalobca sa zaviazal platiť žalovanému odplatu vo výške 2,53 % zo sumy úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Mesačná splátka úveru spolu s platbou podľa uvedenej dohody tak predstavovala sumu 87,24 eur. Žalovanému tak vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi za celú dobu čerpania úveru sumu 3.290,64 eur (87,24 x 36 = 3.140,64 + poplatok za úver 150 eur = 3.290,64 eur). Možno teda urobiť záver, že v predmetnej úverovej zmluve bola nesprávne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru (1.500 eur namiesto správneho údaja 1.350 eur), v dôsledku čoho bola v zmluve nesprávne vypočítaná RPMN a celková čiastka, ktorú mal žalobca ako spotrebiteľ žalovanému zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. g/, k/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu 23. 4. 2015). To spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/, d/ zák. č. 129/2010 Z.z. Je preto správny záver súdu prvej inštancie, že žalobca bol povinný z titulu vrátenia úveru zaplatiť žalovanému iba sumu 1.350 eur predstavujúcu skutočne poskytnutý úver žalobcovi bez úrokov a bez poplatkov. Keďže z tohto titulu žalovanému zaplatil sumu 2.673,43 eur, rozdiel vo výške 1.323,43 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré žalovaný získal na úkor žalobcu a ktoré je povinný žalobcovi vydať v zmysle § 456 prvá veta Obč. zák. Ide tu o skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu.

10. Z uvedeného vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny v napadnutom výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.323,43 eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia (výrok I.). Preto odvolací súd odvolaním napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

11. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá (výrok II.), nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).